

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΙΙΙ
Β' ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Θέμα: το Φως γύρω μας και εντός.

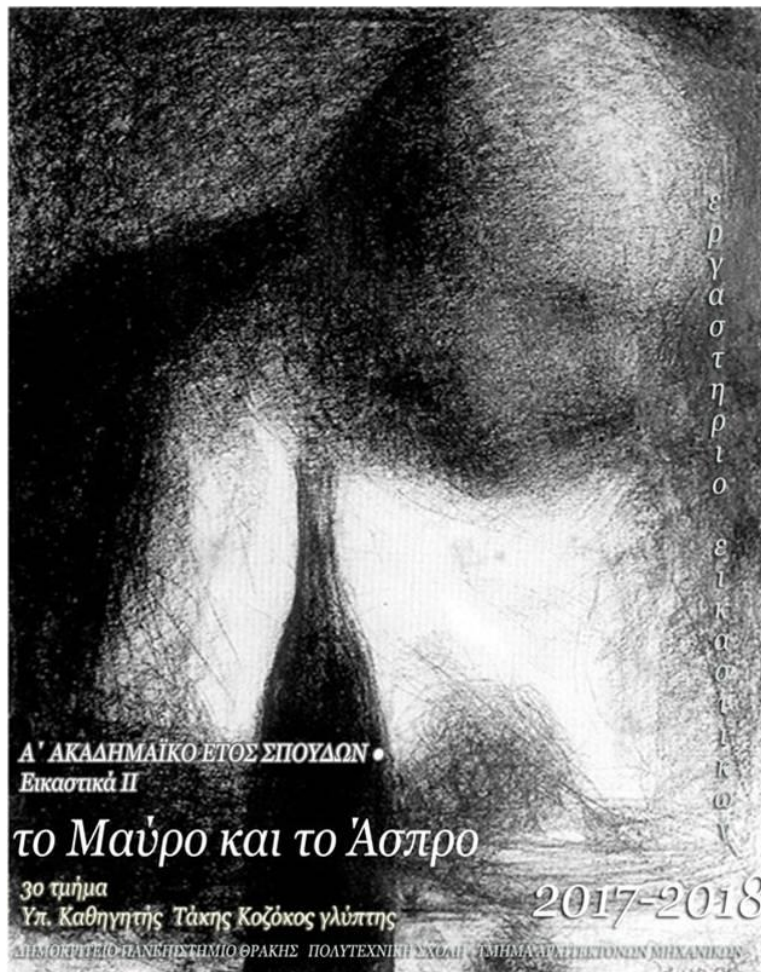
3^ο τμήμα
Υπ.Καθηγητής
Τάκης Κοζόκος – γλύπτης

Το blog του μαθήματος υπάρχει στην διεύθυνση:

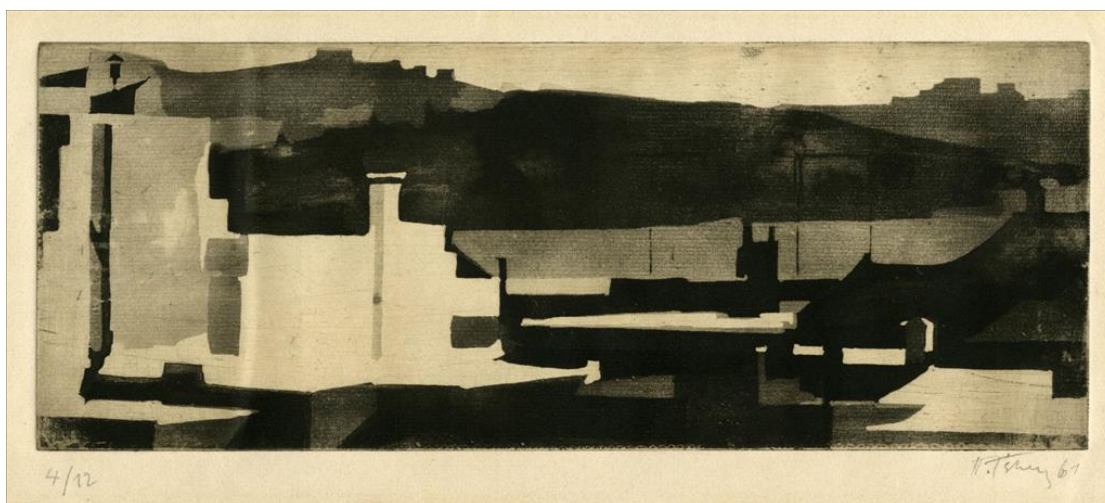
<http://www.blogeikastika.gr>

email takiskozokos@gmail.com

web www.takiskozokos.gr

1^η Σημειώσεις Μαθήματος 2022-23

Παναγιώτης Τέτσης (1925 - 2016)

Γενική περιγραφή του μαθήματος

Το μάθημα επικεντρώνεται στην παραπέρα εξοικείωση των φοιτητών-τριών με πρακτικές μέσες και τεχνικές τεκμηρίωσης και παρουσίασης των αντιληπτικών και κυρίως των οπτικών χαρακτηριστικών, που αποδίδουν νόημα και αναδεικνύουν τον ιδιαίτερο «χαρακτήρα» πραγμάτων και χωρικών καταστάσεων, σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο.

Παράλληλα, μέσω εργασιών σχεδιασμού και υλοποίησης, υπό κλίμακα, χωρικών δομών, διερευνώνται τρόποι κατάλληλου χειρισμού αυτών των στοιχείων, με στόχο την απόδοση συγκεκριμένου αισθητικού χαρακτήρα στην προκύπτουσα μορφή, που θα ευνοεί την δημιουργία των επιδιωκόμενων «ατμοσφαιρών» στον εσωτερικό και περιβάλλοντα χώρο.

Το κάθε μάθημα είναι θεματικά αυτοτελές και όλα τα μαθήματα αποτελούν ενότητα σε συνέχεια. Κάθε μάθημα είναι 4ωρο και περιλαμβάνει: διαλέξεις από τον διδάσκοντα και παρουσιάσεις θεμάτων με χρήση οπτικοακουστικού υλικού, παρουσίαση και διόρθωση εργασιών που βρίσκονται σε εξέλιξη, διαλέξεις από προσκεκλημένους ομιλητές, κλπ.

Το μάθημα είναι κατά βάση εργαστηριακό.

Εργασίες.

Πληρ. <http://www.blogeikastika.gr>

(Μαθήματα – Εικαστικά II – Ασκήσεις.)

Όλες οι εργασίες παραδίδονται σε ψηφιακή μορφή.

Περισσότερες πληροφορίες για το μάθημα υπάρχουν στο blog του μαθήματος : <http://www.blogeikastika.gr>

Σημειώσεις I

Παναγιώτης Τέτσης
Σίφνος
201 x 155 εκ.
Σινική μελάνη σε χαρτί κολλημένο σε ξύλο
1970

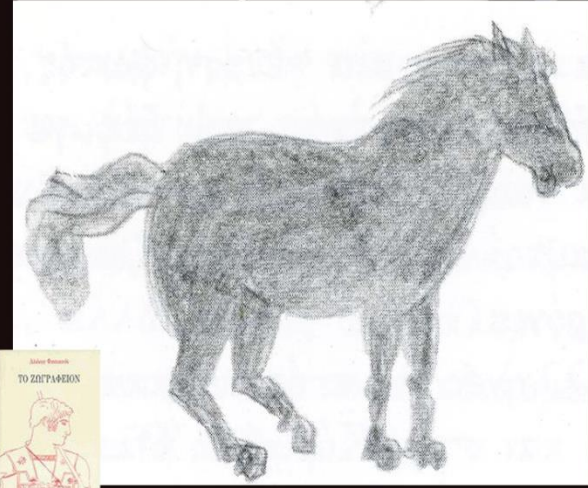
Σιγά-σιγά, μες στο κατακαλόκαιρο, το φως αφανίζει την Ελλάδα. Χωνεύει τα νησιά, εξουδετερώνει τις θάλασσες, αχρηστεύει τους ουραμούς. Άφαντα όλα... Η αντίσταση σ' ένα τέτοιο φως, να ποιο είναι το βαθύτερο νόημα της ελληνικής αρχιτεκτονικής». Οδυσσέας Ελύτης

Stephan Micus

Album : Darkness And Light Track Name : Part 4 Year : 1990
<https://www.youtube.com/watch?v=dbEgXVBixh0>

Η ιστορία της Σκιάς

Όλα γύριζαν γύρω από τη σκιά.

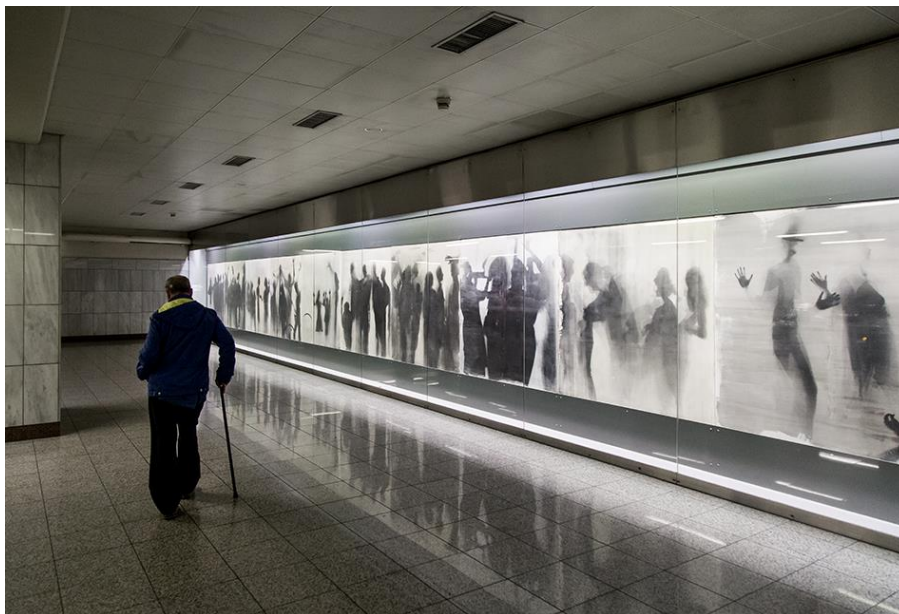
Ο Προμηθέας έφερε το φως από τον Όλυμπο και ο ζωγράφος έκλεισε σ' ένα περίγραμμα τη σκιά του φωτός.

Έτσι δημιουργήθηκε το σχήμα.

Ο ζωγράφος Σαυρίας από τη Σάμο περιέγραψε τη σκιά ενός αλόγου που το έβαλε μπροστά στον ήλιο

- και σκιαγραφίας μεν ευρεθείσης υπό Σαυρίου, ίππον εν ηλίω περιγράψαντος...

Αλέκος Φασιανός, Το Ζωγραφείον, σ8

Omonoia Metro Station (The Queue by Nikos Kessanlis)

έργο του Α. Φασιανού

Μια σπάνια συνέντευξη του ζωγράφου Αλέκου Φασιανού για την σημασία της σκιάς στην τέχνη του.

<https://www.youtube.com/watch?v=Cfz9QfUbVul&feature=youtu.be>

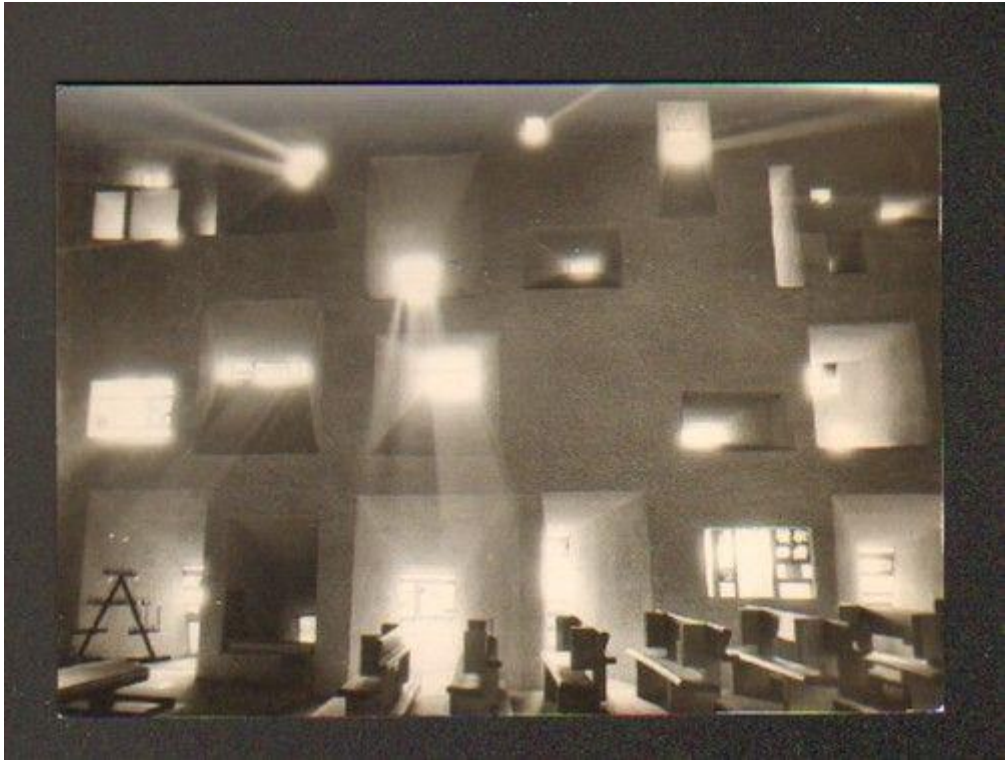
από το προσωπικό αρχείο του διδάσκοντος.

Μην φοβάσαι τις σκιές, οι σκιές είναι η απόδειξη ότι υπάρχει Φως.

-Η σκιά προσωποποιεί οτιδήποτε αρνείται να αναγνωρίσει το υποκείμενο γύρω από τον εαυτό του. Προβάλλεται πάνω στο άτομο άμεσα ή έμμεσα με εμφάνιση κατωτέρων ιδιοτήτων του χαρακτήρα... δείχνει μια ένοχη προσωπικότητα της οποίας ακραίες και έσχατες διακλαδώσεις φτάνουν στους ζωικούς μας προγόνους άρα περιλαμβάνουν ολόκληρη την ιστορική όψη του ασυνείδητου. Η σκιά δεν είναι πηγή κάθε κακού, όπως νόμιζαν μέχρι σήμερα, αλλά διαθέτει και καλές ιδιότητες όπως τα φυσιολογικά ένστικτα, αντιδράσεις, διαισθήσεις, παρορμήσεις...

Καρλ Γιουνγκ

Notre Dame du Haut - Le Corbusier

IN PRAISE OF SHADOWS

In Praise of Shadows by Jun'ichirō Tanizaki.

<https://vimeo.com/220687084>

-Οι πρόγονοι μας ήταν αναγκασμένοι να ζούνε μέσα σε σκοτεινά δωμάτια και έτσι κάποια στιγμή ανακάλυψαν την ομορφιά της σκιάς. Σύντομα έφτασαν στο σημείο να βάλουν τις σκιές στην υπηρεσία των σκοπών της ομορφιάς. Η ομορφιά του γιαπωνέζικου δωματίου εξαρτάται απόλυτα και γεννιέται από την εναλλαγή, αμυδρού φωτός και σκιάς. Έξω απ' αυτό δεν υπάρχει τίποτε άλλο... οι Δυτικοί είναι ανίκανοι να καταλάβουν και να λύσουν το αίνιγμα της σκιάς,...

Τζουνίτσιρο Τανιζάκι, Το εγκώμιο της σκιάς,

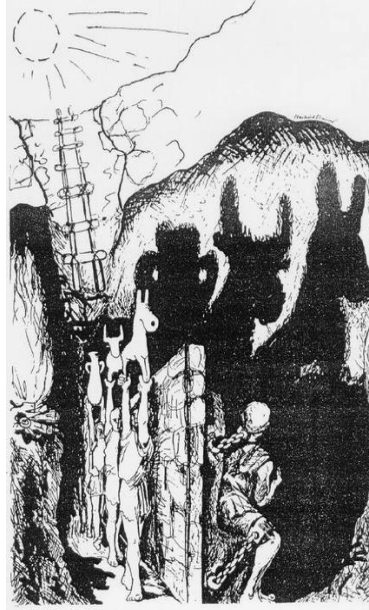
Η Πλάνη με τις σκιές.

Το σπήλαιο με τις σκιές.

Η **Πολιτεία** περιλαμβάνει την Αλληγορία του σπηλαίου, με την οποία ο Πλάτων εξηγεί τη Θεωρία των Ιδεών του.

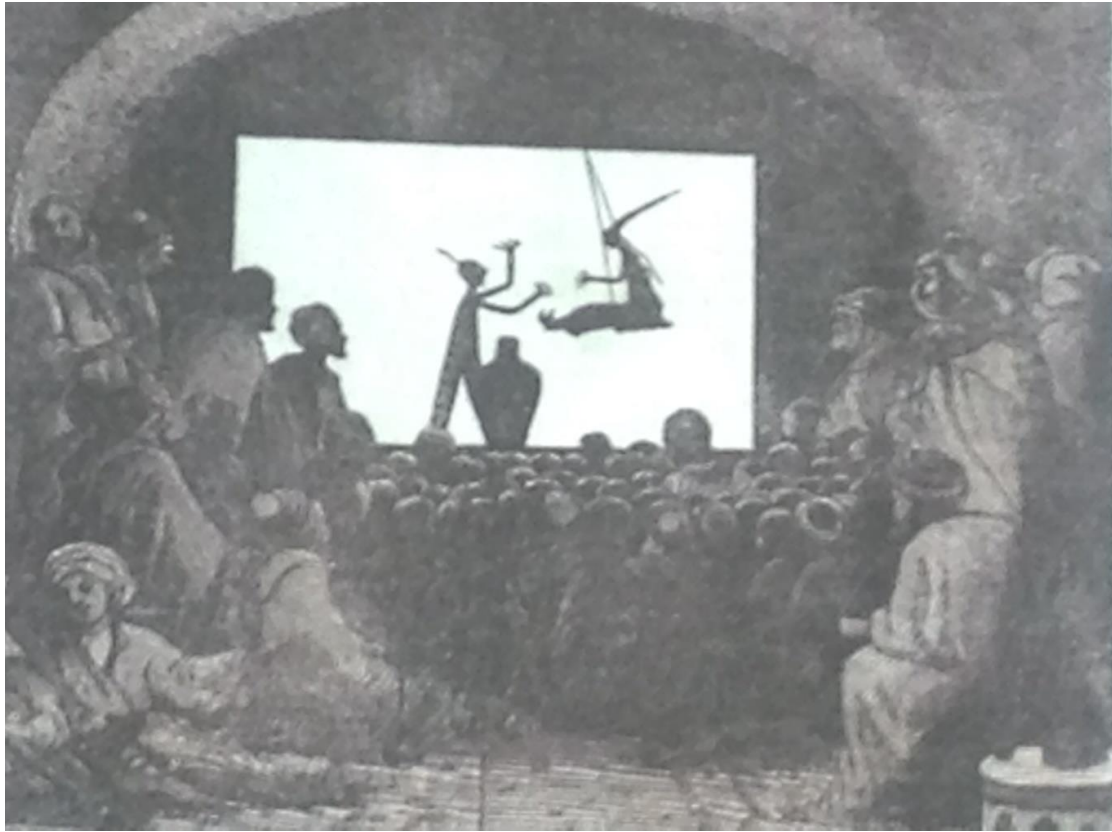
<https://www.youtube.com/watch?v=Jlw3ACO9HS0>

Diet Wiegman

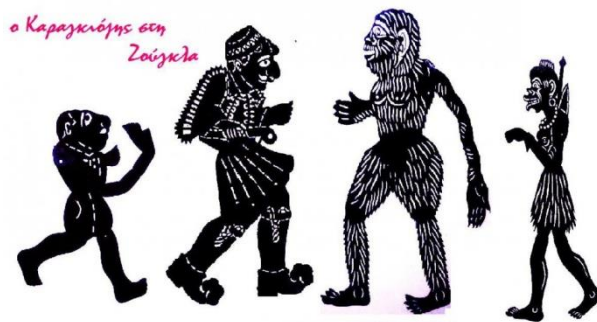
Το 2009 ψηφίστηκε “Ο πιο λαμπρός καλλιτέχνης από την Ολλανδία”. Ο Ολλανδός καλλιτέχνης Diet Wiegman είναι ένας αρχιμάστορας της τέχνης του. Αλλά από όλες τις καταπληκτικές δημιουργίες του, το έργο του με το φως και τη σκιά είναι το πιο συναρπαστικό. Χρησιμοποιώντας σκουπίδια, κομμάτια από γυαλί και άλλα υλικά, δημιουργεί γλυπτά που, με τη βοήθεια μιας πηγής φωτός, προβάλλουν μια όμορφη εικόνα σε ένα τοίχο.

Το θέατρο των σκιών.

- Οι διάφορες θεωρίες, τοποθετούν την αρχή του στην ΙΝΔΙΑ την ΙΑΒΑ ή την ΚΙΝΑ.
Όμως όλες οι πληροφορίες δείχνουν ότι κατάγεται από την Ασία.
Οι παλαιότερες αποδείξεις εμπεριέχονται στα έπη της ΜΑΧΑΜΠΑΡΑΤΑ και της ΤΕΡΙΓΚΑΤΑ.
Μα και τα θέματα των έργων του Θεάτρου Σκιών της Ιάβας, της Κεϋλάνης, της Καμπότζης και της Ταϊλάνδης, προέρχονται από την Μαχαμπαράτα και τη Ραμαγιάνα.
Η ανάπτυξη του Θεάτρου Σκιών στην Ινδία, είναι γύρω στα 200 π.Χ. .

Ο Γιάννης Σπαθάρης και ο Καραγκιόζης.

“Η τέχνη του Σπαθάρη είναι στη βάση της λαϊκής ψυχής και ζωής και μακάριος όποιος την αντικρίζει με τη σοβαρότητα που της οφείλεται. Μέσα της δεν κατασταλάζει μόνο η λαγυρή θυμοσοφία του λαού μας μπρος στα ανάποδα τον κόσμο, αλλά σκεπάζεται και η πηγαία δύναμη πόχει μέσα του και με την οποία υπερνικά αυτά τα ανάποδα με ψυχισμό ασύγκριτο, ανεβαίνοντας απ’τα σκαλιά της θείας του εξυπνάδας ως με τις κορφές τον ηρωισμού...»

Άγγελος Σικελιανός

Ο Αλέκος Φασιανός παίζει με την σκιά .....!

<https://vimeo.com/67393867>

Αρχείο διδάσκοντος

Μ/Α Φωτογραφία

Sebastião Salgado – photographer

The salt of the earth

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

<https://vimeo.com/110143651>

A journey with Sebastião Salgado

Wim Wenders

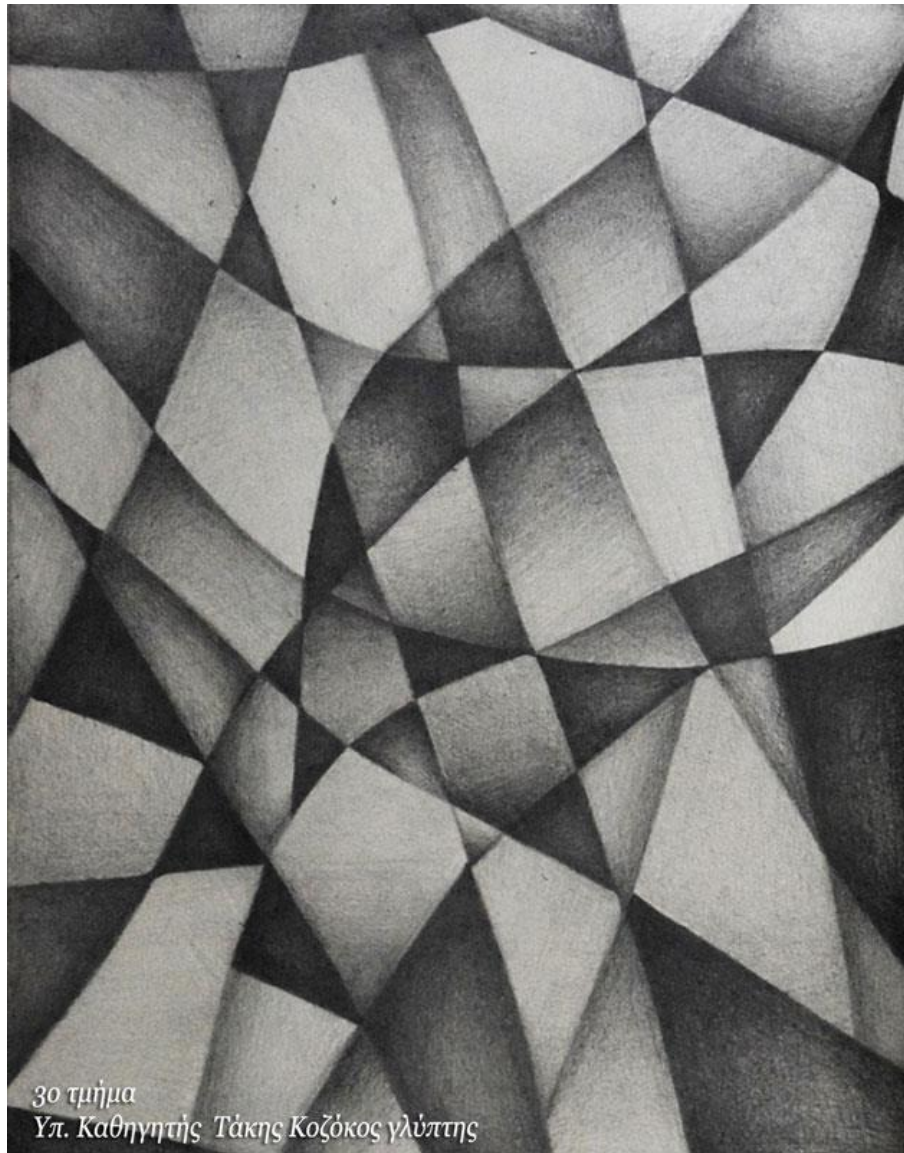
1η ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.
Μαυρόασπρη τονική άσκηση.

ΜΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΒΑΘΟΥΣ ΜΕ ΤΟΝΙΚΗ
ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ.

Υλικά σχεδίασης: Χαρτί σχεδίασης (Μπλοκ σχεδίασης 21Χ29 cm), μολύβι 2B - 4B

(δεξ παραδείγματα)

Παραδείγματα 1^{ης} Άσκησης

Blog – ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ Ι – Παραδείγματα.

2η ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Μαυρόασπρη ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Θέμα: **είμαι η σκιά μου.**

Παραδείγματα 2^{ης} Ασκήσης

Blog – ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΙΙ – Παραδείγματα.

Δημοσιεύουμε τα σχέδια μας στο FB του μαθήματος.

PICTURES

<https://vimeo.com/74453170>

Τα σημαντικότερα αποσπάσματα από τις 13 εκπομπές
για τη φωτογραφία του Πλάτωνα Ριβέλλη στην NET

<https://www.rivellis.gr/videos/greek-television/item/163-ta-simantikotera-apospasmata-apo-tis-13-ekpompes-gia-ti-fotografia-tou-platona-rivelli-stin-net>

M/A Φωτογραφίες από άσκηση των φοιτητών του 3^{ου} τμήματος 2017-18

PASSE

Ένα πολύ όμορφο βίντεο -

<https://vimeo.com/34166609>

Links

<http://www.greekarchitects.gr/gr/%CF%86%CF%89%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%82/%CF%83%CE%B5%CE%BB%CE%AF%CE%B4%CE%B1-1>

<https://www.mediaarchitecture.org/>

<http://luminapolis.com/tag/light-media/>

Βιβλιογραφία.

- Γραμματικάκης Γεώργιος, Η αυτοβιογραφία του φωτός, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005
- Ιάκωβος Ποταμιάνος – Τέχνη και Φώς – Εκδόσεις Αντιύλη
- Tanizaki, J. [1933], (1992), In'ei Raison, Tokyo (μτφρ. Π. Ευαγγελίδης, Το Εγκώμιο της Σκιάς, Αθήνα, Άγρα
- Τις Τιέν Αν, (2004), Zen Φιλοσοφία, Αθήνα, Κέδρος
- Casati, R. (2004), La Scoperta dell'Ombra, Milano, Mondadori Editore, ελλ. έκδοση, Η Ανακάλυψη της Σκιάς, Αθήνα, Εκδόσεις Εικοστού Πρώτου
- Μαχαίρα (2011), Το μαύρο τετράγωνο του Καζιμίρ Σεβερίνοβιτς Μαλέβιτς, Εκδότης-Στιγμή
- Ιάκωβος Ποταμιάνος, ΤΟ ΦΩΣ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, Εκδ. University Studio Press
-

News

Join us for the largest free to the public sculpture exhibitions in the world!

Sculpture by the Sea, Bondi

Sydney - Australia

21 October – 7 November 2022

24th exhibition

NEA από το studio του γλύπτη Τάκη Κοζόκου.

www.takiskozokos.gr

**3ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ**
3rd SCULPTURE SYMPOSIUM

17.07-03.08.2022
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ FREE ENTRANCE

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
GROUP EXHIBITION

17.07-03.10.2022

Αφροδίτη Λίτη
Afroditi Liti

Τάκης Κοζόκος
Takis Kozokos

Χρήστος Λαζαράκης
Christos Lazarakis

Βαγγέλης Χατζής
Vangelis Chatzis

Επιμελητής: Δημήτρης Σκολιώτης
Curator: Dimitris Skoliotis

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΡΜΑΡΟΤΕΧΝΙΑΣ MUSEUM OF MARBLE CRAFTS

www.museo.gr
ΠΥΡΟΣ, ΠΑΝΟΡΜΟΣ ΤΙΝΟΥ 71 - 230 22030 31290 ΠΥΡΟΣ, ΠΑΝΟΡΜΟΣ-ΤΙΝΟΣ
Kallipolou (Korinthos, Greece) 10.00-18.00 Daily (except Tuesdays)

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ / UNDER THE AUSPICES OF

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / OPERATIONAL PROGRAMME

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / OPERATIONAL PROGRAMME

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / OPERATIONAL PROGRAMME

Το έργο μου «Αέρηδες της Τήνου» έγινε στα πλαίσια του 3^{ου} Συμποσίου Γλυπτικής,
από Τηνιακό γκρίζο μάρμαρο σε διαστάσεις 90X70X55cm
και βρίσκεται μόνιμα στο Μουσείο Μαρμαροτεχνίας
στον Πύργο της Τήνου.

Καλές Δημιουργίες ....

για πάντα ενδιαφέρουσα επίσκεψη στο ...

<http://www.ted.com/topics/architecture>

Περισσότερες Πληρ. <http://www.blogeikastika.gr>
(Μαθήματα – Εικαστικά II – Ασκήσεις και Παραδείγματα εργασιών)

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του
διδάσκοντα. - email: takiskozokos@gmail.com